

ÚJ MAGYARORSZÁG

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGY HONAPRA 5.20 PENGŐ, NEGYEDÉVRE 15 PENGŐ, FÉLÉVRE 30 PENGŐ, EGYES SZÁMARA KOZNPON 20, VASÁRNAP 30 FILLÉR

FELELŐS SZERKESZTŐ:
MILOTAY ISTVÁN

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
BUDAPEST, VIII., JÓZSEF-KÖRÚT 5.
TELEFON: 14-64-20, 14-64-23, 14-64-29 ÉS
14-44-00. POSTACSEKKSZÁMLA 6500

A Tisza alsó folyásánál német és magyar kötelékek ellentámadásai pénteken is újabb sikerekre vezettek

Debrecen alatt tovább tombol a nagy páncélos csata — Német haditudósító dicsérőleg emeli ki az alföldi magyarok együttműködését a harcoló csapatokkal

Az angolszászok nagy utánpótlási nehézségekkel küzdenek nyugaton

Északon és délen, keleten és nyugaton tovább ostromolja a szovjet—angolszász offenzíva Németországot és Magyarországot. A vörös Moszkva és demokráta szövetségesei még a tél beállta előtt döntést szeretnének kiero- szakolni, mert felismerték, hogy az idő elpártolt tőlük és az európai front hő- védőinek hűségesei segítőitarsává vált.

A kemény német—magyar ellentá- madásokban elhárító sikereket hozó minden nap, sőt minden óra újabb és újabb súlyos pörölcsapást jelent az állandósuló sztrájkok és a fegyvelem- lazulás miatt ingadozó angol-amerikai- szovjet belső frontra. Az inváziós arc- vonal utánpótlása így mindinkább aka- dozik, s miközben Churchill küzdve- küzd a tárgyalásztárnál, hogy Sztalin- nal az „érdekszférák” elosztásában London és Washington igényeit is ki- elégitő megállapodásra juthasson, az- alatt Rigától Litvánián, a keletporosz határon, az Erdős-Kárpátokon, a ma- gyar Alföldön át le Belgrádig és a bol- gár határig egyre nagyobb tömegben pusztulnak a bolszista páncélos, harc- kocsi, amelyeknek támogatása nélkül pedig a szovjetgyalogság moccani is alig tudna.

Igen: az idő elpártolt a szovjet- demokrata szövetségeseiktől, akinek vezető parlamenti beszédekben, sőt hadparancsokban is 1944 szeptember végére, de legkésőbb október elejére nagyhangon ígérték a háború győ- zelmes befejezését. Az idő az európai front hős védőinek, a becsület és a ki- tartás vitéz katonáinak hűségesei segítő- társává vált!

A stockholmi Aftonbladet azt jelenti Londonból, hogy ott csalódott, sőtét hangulat uralkodik, mivel most már az angolok is tudatában vannak, hogy újabb háborús telet kell végigélniök. A Nya Dagligt Allehanda angliai tudó- sítója is arról ad hírt, hogy Londonban belátták: a hatodik háborús karácsony elkerülhetetlen. Idézi a lap ezzel kap- csolatban a Daily Telegraph fejtegeté- seit: „A németek utánpótlási vonalai megrövidültek, — írja az angol újság, — ha lehetséges is volt számunkra a villámgyors előretörés Franciaországon és Belgiumon keresztül, most egá- zen más helyzet előtt állunk, mi- lőn ellen- séges területre jutottunk”

*

Hallensleben Márton, a német távirati iroda katonai munkatársa pénteken éj- jel a következő helyzetképet adta az arc- vonalokról:

Míg nyugaton — eltekintve az Aachen térségében és a Schelde alsó fo- lyásánál az északi szárnyon kialakult küzdelemtől — a harci cselekmények át- menetileg mindinkább helyi jellegű- l- tettek, addig a keleti arcvonalon a csa- ták hevessége napról-napra fokozódik.

A belga-németalföldi határvidéken a harc még mindig azoknak az angolszász fáradozásoknak jegyében áll, amelyek az antwerpeni kikötőt akarják birtokba venni. Breskenti keletre a kanadaiak erősítést kaptak, hogy a német retesz- állást letephessék a walchereni német haditengerészeti partvédő ütegek azon- ban olyan hatásosan léptek közbe, hogy a kanadaiak kísérletei eddig eredmény- telenek maradtak, éppen úgy, mint más helyeken is. Nymwegen irányában az angol ék állandóan erősödik, úgyhogy most már a Rajna deltájáért bármelyik pillanatban kirobbanhat a csata. Aachen térségében a küzdelem hevessége nem csökkent, mert a város német védő- serege vas elzántsággal küzd. A csütör- tői harcok nem módosították érezhe- tően a két fél állásait, bár az ameri- kaiak azt hitték, hogy az állandó légi- bombázás őket segíti előnyhöz. A nyugati arcvonal többi részén a harci cselekmények inkább helyi jellegűek. Általában az a benyomás, hogy az angolszászoknak bármilyen erősebb jelent- kező helyi támadásai csak a német erők lekötésére törekfszenek, nehogy a terve- zett nagy támadással kellő erővel szembehelyezkedhessenek; ez a számítás azonban valószínűleg hibásnak bizo- nyul.

A keleti arcvonalon a helyzet még jobban kiéleződött. Itt most három fő- súlypont jelentkezik:

Az első Varsótól északra alakult ki, ahol a Visztula, a Bug és a Narev kö- zötti térségben sok szovjethadosztály rohamozza a német állásokat és igyek- szik kiero- szakolni az áttörést Keletpo- rorszország felé. A német állások azon- ban elég erőseknek bizonyultak és a tá- madó hullámok az összpontosított tűz- ben végül is a németek főharcvonalába előtt fennakadtak. A támadó hadosztá- lyokat úgy megtizedelték, hogy tartal- lékköttelekeknek kellett felváltaniok. A harcok során a németek Rozan romjai- ból kivonultak.

A második súlypont Rigától keletre esik, ahol a szovjet készenlétkbe helye- zett páncélos és gyalogos kötelékeknek tömegével támadja a várost és a kikö- tőt. A hatalmas pergőtűz után a német védők balszárnyáról a zárcsoportok parancs szerint új állásokba vonultak, a szovjet pedig a sok veréccozatba ke- rült rohanókat beszüntette. Hasonlóan alakult a helyzet Memel körül. Itt ép- pen úgy, mint Rigánál, a szovjet 122 páncélos harckocsit veszített.

A harmadik súlypont Debrecen és Nagyvárad közé esik, ahol a nagy páncé- los csata még mindig eldöntetlenül folyik. Debrecenről délre nyugatra négy bolszista páncélos hadtest támadott. Német páncélos hadtestek meglepő el- vonulása kivetette őket táma- tásuk eredeti irányvonalából és a csata át-

helyeződött délkelet felé. A szovjet e- harcok során e négy hadtest páncélos- állományának több mint a felét elvesz- tette. A német páncélos kötelékek itt olyan erővel léptek fel, hogy a szovjet- vezetőség a katasztrófa elkerülésére ta- nácsosnak látta minden rendelkezésé- re álló páncélosát az egész magyar harc- térből itt összevonni és a legsúlyosab- ban megviselt hadtesteinek tehermenta- sítására Debrecen irányában harcba- vetni. Ezenmódon sikerült még az utolsó pillanatban négy hadtestének maradvá- nyait a német páncélos gyűrűből kimen- tenie, de ez újabb súlyos csapást jelen- tett a német kötelék számára, amely 67 páncélosát elvesztette. A Debrecen- től délkelet felé áthelyeződött harcok folyamán a szovjet megszállta Nagyvá- radot. Péntek reggel óta új bolszista előretörések folynak Debrecen ellen.

Német kötelékek helyzetváltoztatásai közben újabb súlypont van kialakuló- ban a Nagyváradtól Kolozsvár felé ve- zető műút mentén. A csata eredménye- ként azonban már most megállapítható, hogy meggyőzték az a lökés, amelyet a szovjet Magyarországra szivébe tervezett és a bolszisták egyelőre kénytelenek lemondani arról, hogy kötelékeik egye- süljenek a Duklai-hágónál levőkkel.

*

Ugyancsak pénteken éjjel az Interinf a következőket jelentette a nyugati helyzetéről:

Az angol-kanadai hadseregcsoport fő- parancsnoka legalább három kanadai hadosztállyal, erős angol páncélos köte- lékekkel, minden ürméretű sok üteggel és a rendelkezésére álló repülőharci ez- redék harcbevetésével már hetek óta arra törekszik, hogy a Schelde alsó fo- lyásánál levő német hidfőállásba benyo- muljon és a Walcheren-sziget felé vezető szárazföldi összeköttetést elvágja. Ezek- nek a hadműveleteknek a célja Antwer- pen kikötőjének megszerzése, amire az angol-amerikai inváziós csapatoknak rendkívül nagy utánpótlási szükségle- tek kielégítése céljából sürögösen szük- ségük van. Az eddig elfoglalt kikötőket a németek annyira szétrombolták, hogy azok közül egyet sem lehet jelentősebb mértékben az utánpótlás lebonyolítá- sára használni, az angol-amerikaiak tehát kénytelenek utánpótlásuk zömét kerülő úton a Földközi-tengeren át és a délfranciaországi kikötők útján biztosí- tani. Emellett az utánpótlás lebonyoli- tásánál további nehézségeket okoz a teljesen felbomlott francia vasútháló- zat, amelyet a mai zavaros viszonyok mellett nem igen lehet rendbehozni.

Ezek az utánpótlási kérdések annál nyomasztóbbak, mivel az angol-ameri- kai inváziós hadsereg veszteségei a né- met arcvonal megszürlődésére óta nap- ról-napra növekednek és a nagy harcok súlypontjai hatatlan ember- és hadi- anyagáldozatokat követelnek, amelyek a világháború legnagyobb anyagcsatáit is teljesen háttérbe szorítják. Így csu- pán az Aachen térségében hetek óta

tartó harcok veszteségei is minden kép- zeletet felülmúlnak. Az amerikaiak azt az eddig még mindig meghiusult kísér- letüket, hogy ezt az első német várost birtokba vegyék, ami a vérvesztéséget illeti, legalább 19.000 emberrel, ebből kerekén 5000 halottal fizették meg. To- vábbi 5—6000 amerikai katonát a rend- kívül elkeseredett és súlyos közelhar- cokban az új közelharc fegyverek, a rakétalövedékek, a lángszóró páncélo- sok, a robbanótestek és a különösen pusztító hatású nagy aknamezők és más akadályok oly súlyosan megsebeztek, hogy teljesen harcképtelenné váltak. Az aacheni térségen kívül a Schelde- és Rajna-torkolat vidéke, valamint a ne- léz és legnehezebb védelmi berendezé- sekkel jól ellátott és mélyen tagozott nyugati német állások előtérsege na- pont a olyan hatalmas vérvárat köve- tel és az inváziós csapatokat olyan rend- kívül anyagpocskolásra kényszeríti, hogy az utánpótlási kérdések megoldása egyre inkább döntő jelentőséget nyer.

*

Kölber német haditudósító a 3-ik ma- gyar hadsereg főhadiszállásáról kö- vetkezőket írja:

Oly laposan, mint a deszkalap, nyú- lik el a magyar Alföld Szegedről és Nagyváradtól Budapestig, a szovjetcsa- patok támadási célpontjáig. Ezen a te- repen, amely nem nagyon alkalmas a védekezésre, jelenleg ide-odahullámzó harcok folynak. Semmi talajemelkedés nem nyújt lehetőséget, hogy betekint- sük az ellenség által megszállt szakaszt. Ehhez járul még, hogy a talajt dús és változatos növényzet borítja, amely az ellenfélnek lehetővé teszi nagyobb köte- lékek készenlétkbehelyezését úgy, hogy azt a levegőből sem lehet megfigyelni. A sok fa, bokor, faszor, tanya és a napra- forgóval és kukoricával borított földek megkönnyítik a páncélosok és ágyúk elrejtését. Az ellenség anyagi és ember- fölényét, valamint a terep nehézségeit tekintve, figyelemreméltó eredmény, hogy a bolszistákat gyorsan megállí- tották. Mindenekelőtt a polgári lakos- ság együttműködését kell kiemelni, amely akárcsak Németországban, Ma- gyarországon is támogatja a harcoló csapatokat. Egységekbe besorozva, min- den reggel férfiak és nők menetelnek, hogy a terepen állásokat és lövészárko- kat létesítsenek az elhárító harc meg- könnyítésére. A parasztok szekereiken fuvarozzák a lőszer. Az arcvonal mö- gött a nemzetőrök — idősebb férfiak polgári ruhában, karszalaggal és fegy- verrel — éjjel-nappal őrséget állanak. Nők konyhák rendeztek be a csapatok ellátására. Minden férfi és nő segít az ország védelmében, mert mindnyájan félnek a bolszista uralomtól és meg akarják akadályozni, hogy otthomuk- a csaták szétadják.